

TIZENÖT ÉVE SZABAD HAZÁNK

Ezeréves történelmünk során hazánkat és népünket számtalan veszély fenyegette, sok súlyos csapás érte. A magyar állam már születése pillanatában felkeltette a német császárság étvágyát és népünk századokon át viselte a Habsburg-igát. Szenvedte a tatárdúlást, a 150 éves török rabságot, s élete szakadatlan küzdelem volt a szabadságért és függetlenségért. A magyar nép saját vérével írta történelmét és élet-halálharcai közben többször állt a teljes pusztulás küszöbén.

De soha olyan óriási veszély nem fenyegette és soha olyan közel nem állt a végső romláshoz, mint a második világháború idején, amikor Horthy és a reakciós, hazaáruló magyar uralkodó osztályok Hitler szerkebébe fogták és a német imperializmus szolgálatába állították az országot.

A magyar reakció a fasiszta német hadsereg villámháborús sikereitől elbűvölve, a Szovjetunió elleni rablóháborúban gyors és olcsó győzelmet, gazdag zsákmányt remélt. Ezért, bár nem volt megfelelően felkészülve, mégis bekapcsolódott, nehogy kimaradjon a vélt koncon osztozkodók táborából. Vérmes reményei ugyan hamar szertefoszlottak, mégsem tudott szakítani a náci Németországgal, népellenes és szovjetellenes politikája megakadályozták abban. Horthy és bűntársai kezdetől fogva a Szovjetunió és a nyugati hatalmak antifasiszta szövetségének felbomlásában reménykedtek s az ország angolszász megszállására számítottak. Abban bíztak, hogy Hitler veresége esetén az angolszászok vezette szovjetellenes táborhoz csatlakozva konzerválhatják fasiszta rendszerüket. Éppen ezért Horthy még az utolsó percben sem akart hallani arról az egyetlen helyes megoldásról, hogy a dolgozó népre támaszkodva, fegyveresen forduljon szembe a fasiszta Németországgal, inkább átadta a hatalmat a magyar történelem legsötétebb figurájának, Szálasinak.

A magyar nép kezdetől fogva ellenségesen állt a szovjetellenes rablóháborúval szemben s nem vállalt közösséget az uralkodó osztályok célkitűzéseivel. Önerejéből mégsem tudott sorsán változtatni. Legjobb-jaink, a magyar partizánok és a szovjet hadsereg oldalára átállt magyar katonák fegyveres harca nem járulhatott hozzá jelentősen hazánk felszabadításához.

Népünk a történelem vérzivataros időszakában kapott minden sú-

lyos csapás után talpra állt, minden súlyos sebet kihevert. Élniakarása és alkotó ereje megbirkózott minden nehézséggel, úrrá lett tengernyi bajain. De, hogy erre a második világháború után egyáltalán lehetősége nyílt, azt egyedül a hatalmas Szovjetuniónak, a legyőzhetetlen Szovjet Hadseregnek köszönheti. Annak a világtörténelmi jelentőségű cselekedetnek, hogy a Szovjet Hadsereg megsemmisítő győzelmet aratott a hitleri fasiszmus fölött s ennek során nemcsak letörte kezünkről a német megszállók kegyetlen rabbilincseit, hanem szétzúzta a fasiszta Horthy-rendszer tartóoszlopait is, aminek eredményeként népünk saját kezébe vette sorsának intézését.

Magyarország kézbe tartása a háború utolsó időszakában igen fontos volt a német fasiszták számára. Ismeretes, hogy Hitler a végsőkig bizakodott a nyugati hatalmakkal kötendő különbéke lehetőségében, amikor pedig azt lehetetlenné tették a Szovjetunió hatalmas katonai sikerei és a nyugati országok népeinek határozott fasisztaellenes állásfoglalása, olyan helyzetet igyekezett teremteni, hogy az amerikai–angol csapatok előtt tehesse le a fegyvert, megelőzve a Szovjet Hadsereg Berlinbe érkezését. Evégből minden eszközzel időnyerésre, a háború elhúzására törekedett.

E tervek szolgálatában szinte pótolhatatlan szerepet töltött be a magyar élelmiszer, nyersanyag és a hadiipar termelése. Ugyanakkor hazánk földrajzi fekvésénél fogva fedezte Ausztriát és Dél-Németországot a Szovjet Hadsereg csapásaival szemben és a magyar közlekedési hálózat kötötte össze a hitlerista vezérkart a Balkánon harcoló csapatokkal. Mindezek együttesen adják a magyarizációt annak a görcsös erőfeszítésnek, amelyet a német fasiszta hadvezetés a hazánk területén folytatott hadműveletek egész ideje alatt Magyarország birtoklása érdekében fejtett ki. A német vezérkar állandóan növelte erőit a magyar hadszíntéren. Fél esztendőn át mintegy 40 hadosztályt vont el a nyugati és más arcvonalról s dobott át Magyarországra. Ennek eredményeként több ízben jelentős túlsúlyt alakított ki abból a célból, hogy meggyengítse a Szovjet Hadsereget a főirányban és késleltesse Berlin ostromát.

Mindebből következik, hogy a Szovjet Hadseregnek a magyarországi felszabadító hadműveletei során igen komolyan kellett számolnia a hitlerista hadsereg erő kifejtésével. Szovjet katonák tízezreinek hősi önfeláldozására volt szükség a győzelem kivívásához. Nincs talán egy talpalatnyi magyar föld sem, amelyet ne öntözött volna felszabadítóink drága vére, amely a legdrágább pecsét a szovjet és magyar népet örökre összekötő barátság szétéphetetlenül erős szálain.

A Szovjet Hadsereg fegyvertársaiként nyújtottak segítséget szabadságunk és függetlenségünk kivívásához a testvéri román és bolgár nép fiai is. Részvételük hazánk felszabadításában, a proletár nemzetköziség eszméjének ragyogó diadala a sovinizmus és nacionalizmus mélyelye fölött.

Tizenöt esztendővel ezelőtt a magyar–osztrák határon utolsókat dördültek a fegyverek a verve futó náci hadak után, befejezésül a Szovjet Hadsereg egyik nagy jelentőségű győzelmének a második világháborúban. 1945. április 4-én, fél esztendeig tartó véres harcok és hősi áldozat

eredményeként a 2. és 3. Ukrán Front csapatai a román és bolgár csapatokkal együtt kiűzték hazánk földjéről a hitlerista megszállókat, visszaszerezték népünk szabadságát és függetlenségét. A Szovjet Hadsereg diadalmas fegyverei pontot tettek egy szenvedésekkel és megaláztatásokkal teli korszak végére. 1945. április 4-ével olyan út nyílt meg előttünk, amelyen a fejlődés beláthatatlan lehetőségei tárultak elénk.

1945. április 4-e, hazánk felszabadulásának dátuma, a legnagyobb jelentőségű sorsforduló a magyar nép életében. Ezeréves történelmünknek több kiemelkedő állomását tartjuk számon, emlékezünk azokra és merítünk belőlük erőt további harcunkhoz. Valamennyi ilyen állomással a fejlődés egy-egy új szakaszához érkezett el népünk, vagy tett arra hősi kísérletet.

Dózsa parasztjai a testükön vámpírként élősködő nemesség ellen fogtak fegyvert, megszüntetni elviselhetetlen terheiket. Rákóczi kurucjai a nemzeti függetlenség kivívásáért szálltak síkra, az 1848—49-es honvédek a márciusi forradalom vívmányait s a haza szabadságát védték. 1918-ban az „orosz példa” lebegett az „öszirózsás” forradalmat győzelemre vivő munkások, parasztok, katonák előtt, s 1919. március 21-én, e folyamat betetőzéseként jött létre hazánkban a proletariátus diktatúrája.

Büszkén valljuk magunkénak történelmünk e fényes állomásait, szabadságharcos, forradalmi múltunk megannyi tanúbizonyságát. Különös büszkeséggel tölt el bennünket az első magyar munkáshatalom kivívása, amelynek dátuma összeköti történelmünk többi sorsfordulóját 1945. április 4-ével, valamennyi korábbi kísérlet beteljesítőjével, ügyének folytatójával.

Mert Dózsa parasztjai elbuktak az urak elleni harcban s a keresztességekkel a tüzes trónra ültetett vezérük húsát etető nemesség a régi szolgaságot még súlyosabb formában kényszerítette a népre. 1711-ben, a majtényi síkon porba hullott a kuruc szabadságharc zászlaja s a nemzeti függetlenségről egy évszázadon át legjobbjaink is csak álmodni mertek. Vérbe fojtották az 1848—49-es szabadságharcunkat is, a jobbágyigát pedig földesúri-kapitalista járommal váltották fel. Az 1918-as polgári demokratikus forradalom sem oldotta meg a magyar társadalom égető problémáit. 1919 napsütését pedig, amely a dolgozó nép javára érlelte kalásszá évszázadok vetését, az ellenforradalom 25 esztendőn át dermedt tele követte.

Egyedül 1945. április 4-e az a sorsforduló, amely maradéktalanul beváltotta ígérését és új történelmi körülmények, gyökeresen megváltozott nemzetközi erőviszonyok között lehetett és lehet valóraváltója, magasabb szinten folytatója mindannak, ami történelmünkben életképes, haladó és jövőbe mutató.

A felszabadulásunk óta eltelt másfél évtized alatt életünk minden területére kiható és korszakalkotó változások történtek hazánkban.

A bukott fasiszta rendszer fiatal demokratikus államunkra egy kifosztott és felperzselt, romokban heverő országot hagyott örökül. Ezer sebből vérzett hazánk s ezek a sebek nagyok és súlyosak voltak. Pusztán anyagiakban 21,95 milliárd, 1938-as pengő értékű kárt szenvedtünk s kb. egymillióra tehető a háborús emberáldozatok és rokkantak száma. 1944

októberétől decemberéig nyilas segédlettel a németek 55 ezer vasúti kocsi-
rakomány értékét hurcolták ki az országból. Gyáraink és üzemünk
túlnyomó része berendezéseitől megfosztva, romba döntve hevert, 3602
gyárunkat érte háborús károsodás. A Duna és a Tisza valamennyi híd-
jával együtt összesen 1704 hídunk pusztult el. A budapesti lakások több
mint 80 százaléka megsérült, 25 795 lakószoba pedig teljesen megse-
misült. A háború pusztításai 3,7 milliárd pengő erejéig sújtották a ma-
gyar mezőgazdaságot. Több mint egymillió szarvasmarhát, félmillió
lovat, több mint kétmillió sertést és több millió szárnyasállatot raboltak
el tőlünk a fasiszták. A háború szörnyű vihara mindent felforgatott.

„Mohács óta nem volt ilyen súlyos helyzetben az ország” — így jel-
lezte az állapotokat akkor a Magyar Kommunista Párt. Nagyon sokan
voltak, akik nem hitték el, hogy a szörnyű elesettségből van felemelkedés
és az előttünk álló nehézségek legyőzhetők. Egyedül a Magyar Kommu-
nista Párt hirdette rendületlenül: „Lesz magyar újjászületés!” — és a
magyar nép életerejében, alkotó készségében bízva, fáradhatatlanul szer-
vezte és mozgósította a tömegeket a tengernyi feladat megoldására, meg-
mutatva a magyar újjászületés útját. Pártunk világos és helyes pro-
gramot adott s e program végrehajtása során, a kommunisták példamu-
tatását követve, népünk szabadon kibontakozó teremtőereje csodákat
művelt. Nemcsak újjáépítette az országot, hanem új országot épített a
régii helyén. Másfél évtizedes munkánkra, eredményeinkre visszatekintve
bízvást mondhatjuk, sikereinkben gazdag, hősi korszak van mögöttünk.

Pártunk vezetésével megszüntettük az elnyomó és kizsákmányoló
osztályok uralmát s új alapokra helyeztük gazdasági és társadalmi rend-
szerünket. Eltűnt és örökre a múlté a „hárommillió koldus országa” és
a múltban a dolgozókat Damoklesz kardjaként fenyegető munkanélkü-
liség.

Megvalósítottuk a magyar parasztek évszázados álmát, hazánkban
azoké lett a föld, akik azt művelik. Még javában folytak a harcok hazánk
fel nem szabadult területén, amikor az Ideiglenes Kormány a nemzet-
gyűlés elé terjesztette a földreformról szóló törvényjavaslatot, a kom-
munista párt programjának egyik legjelentősebb pontját. Két hét múlva
pedig Pusztaszeren, a honfoglaló Árpád vezér emlékművénel, a Pallavi-
cini grófok többszörös hazaárulásért kapott 40 ezer holdas birtokán
megkezdődött az „új honfoglalás”. A földosztás következtében gyöke-
rében megváltozott a magyar mezőgazdaság arculata és parasztságunk
élete. A magyar paraszt megindult és nagy léptekkel halad előre a jólét,
a gazdasági és kulturális felemelkedés útján.

A hazánkban bekövetkezett változások eredményeként véget ért
munkásosztályunk bérrabszolgasága, megszűnt a tőkés elnyomás és ki-
zsákmányolás. A magyar munkás nem kizsákmányolt és jogfosztott pro-
letár többé, hanem a gyárak, üzemek, bányák gazdája és minden hata-
lom birtokosa ebben az országban. Nálunk a munka új értelmet, új tar-
talmat nyert. Szocializmust építő társadalmunkban az ember alkotó
tevékenysége az egyéni és társadalmi boldogulás, a fejlődés és felemel-
kedés legfőbb forrása. Minden, ami ebben az országban épül és létesül,

az egyes ember és az egész nép javát, szebb és boldogabb életét szolgálja.

Dolgozó népünk a felszabadulás óta eltelt tizenöt esztendő alatt bebizonyította, mire képes, amikor magának épít, amikor saját életének és sorsának formálója. Emlékezzünk csak a hős híd- és vasútépítőkre, a széncsaták nagyszerű harcosaira, a gyárak és üzemek termelését megindító munkásokra, akik már a kezdet kezdetén megmutatták népünk legszebb tulajdonságát, alkotó erejét, lelkesedését és elszántságát a nagy célok valóraváltására. A hároméves tervet végrehajtva, példátlanul rövid idő alatt begyógyítottuk a háború okozta sebeket hazánk testén. A párt lelkesítő szava, iránymutatása és céljaink nagyszerűsége megsokszorozta erőnket, hogy behozzuk századok mulasztását. Szocialista építőmunkánk során aratott nagyszerű győzelmeinket, ragyogó eredményeinket mindennél meggyőzőbben hirdetik Sztálinváros, Komló, Inota, Kazincbarcika, Tiszalök, Tiszapalkonya és a többi hatalmas létesítményeink, városaink megváltozott arculata, a falvakban nap-nap után ki-gyulladó villany s egyre szépülő életünk.

A felszabadulás óta eltelt viszonylag rövid idő alatt nemcsak körülöttünk változott meg minden, hanem szocializmust építő munkánk köz-ber és annak eredményeként mi magunk is megváltoztunk. A jogfosztottságból és a reánk kényszerített szellemi sötétségből kiemelkedve, az ország gazdáai lettünk s meghódítottuk a tudomány és kultúra számunkra bevehetetlennek hitt várát. Anyagi jólétünk növekedése erkölcsi és kulturális felemelkedéssel párosult, aminek következtében egyre erőteljesebben érelődnek bennünk a szocialista embertípus jellemző vonásai. Ezt bizonyítja többek között a szocialista versenymozgalom elterjedése dolgozóink között és a szocialista verseny során elért eredményeink, fejlődésünk ütemének gyorsulása. A szocializmus építése minden magyar dolgozó legszentebb ügye és legfőbb érdeke. Szocializmust építő rendszerünket egész népünk büszkén vallja magáénak. Ez tükröződik a magyar falvakban is, ahol parasztságunk tömegesen lép a közös gazdálkodás útjára és hozza egyre közelebb a szocializmus teljes győzelmét a mezőgazdaságban.

Jogos büszkeséggel tekinthetünk új életünk formálásában elért eredményeinkre, szembetűnőek azok minden területen. Ezekre az eredményekre alapozva dolgozta ki pártunk a következő öt éves terv irányelveit, amelynek számadatai a fejlődés még ragyogóbb perspektíváit tárják népünk elé. Pártunk, minden eddigi győzelmünk szervezője és lelkesítője, biztos kézzel jelölte meg továbbhaladásunk útját és vezet bennünket új sikerek, új eredmények felé. Fejlődésünk minden biztosítékával rendelkezünk. Biztosítja azt, mint eddig is, a kommunisták helyes politikája, dolgozó népünk munkája és nem utolsósorban a világban elfoglalt helyünk.

Hazánk sorsa, népünk szabadsága és függetlensége a múltban mindig a nagyhatalmak érdekeitől függött, játékszer volt a nagyhatalmak kezében. 1945. április 4-e óta e tekintetben is gyökeresen megváltozott a helyzet. A felszabadító Szovjetunió személyében hatalmas barátra és szövetségesre találtunk, akinek önzetlen segítségét az első perctől kezdve

szüntelenül éreztük és érezzük ma is. A Szovjetunió a történelemben elsőként szolgáltatott példát arra, hogy lehet kis és nagy népek között teljes egyenjogúságon és kölcsönös előnyökön alapuló kapcsolat. A Szovjetunió nemcsak kezünkbe adta a szabadságot és függetlenséget, hanem kezdetől fogva önzetlen barátként állt mellettünk és minden segítséget megadott, hogy élni tudjunk a szabadsággal és a függetlenséggel. Ez a segítség kiterjedt az élet minden területére, egyaránt éreztük és érezzük az ipar, a mezőgazdaság, a tudomány és a kultúra frontján. Hatása és eredményei egész szocialista építőmunkánkban megtalálhatók. A Szovjetunió felszabadító szerepe, a szovjet emberek véráldozatai tették lehetővé, hogy népünk megszabaduljon külső és belső elnyomóitól, s új útra, a szocializmus építésének útjára lépjen. A Szovjetunió segítségével vertük le az imperialisták által szított és támogatott ellenforradalmat s hoztuk helyre annak pusztításait.

A Szovjetunió segítsége tette lehetővé, hogy pártunk vezetésével kiemelkedjünk az elszigeteltségből és a haladásért harcoló országok sorába lépjünk. Kettős rabbillincseitől megszabadult népünk nem áll egyedül a viharban, mint azt a költő mondotta egykoron, hanem a Szovjetunió vezette hatalmas szocialista tábor egyenrangú és megbecsült tagja. A szocializmust építő népek családjában elfoglalt helyünk szocialista építőmunkánk eredményességének és nemzeti függetlenségünknek legfőbb biztosítója.

Legnagyobb nemzeti ünnepünkön, felszabadulásunk évfordulóján hálatelt szívvel köszöntjük felszabadítóinkat és nagy barátunkat, a Szovjetuniót, az emberi haladás zászlóvivőjét, a béke tántoríthatatlan harcosát. Egész népünkkel együtt fogadjuk, hogy a testvéri népi demokráciákkal teljes egységben, pártunk vezetésével szilárdan haladunk tovább a szocializmus építésének ragyogó útján.